1.10.2019

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta
LiV@eduskunta.fi

Liikenne- ja viestintäministeriön asiantuntijalausunto valtioneuvoston jatkokirjelmään komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi verkossa tapahtuvan terroristisen sisällön levittämisen estämisestä (UJ 6/2019 vp)

Liikenne- ja viestintäministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa. Liikenne- ja viestintäministeriö pitää tärkeänä ehdotuksen tavoitetta siitä, ettei internetiä käytetä terroristisen sisällön levittämiseen.

Liikenne- ja viestintäministeriö haluaa korostaa Suomen kannan mukaisesti, että asetuksen nojalla puuttumisen paitsi perus- ja ihmisoikeuksiin myös demokratiaan ja kansalaisten osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksiin tulee rajoittua vain välttämättömään. Perusoikeuksiin puuttumisen on oltava perusoikeuksien yleisten rajoitusedellytysten mukaisesti oikeasuhtaista.

Liikenne- ja viestintäministeriö on jo aiemmin asian käsittelyssä tuonut esille, että asetusehdotuksen mukainen säilytyspalvelun tarjoajan määritelmä on laaja. Asetuksen soveltamisella voi olla vaikutuksia myös erilaisiin kansalaisyhteiskunnan toimijoihin kuten yhdistyksiin, puolueisiin ja muihin yhteenliittymiin, jotka ylläpitävät keskustelupalstoja, foorumeita, verkkojulkaisuja tai blogeja. Tällaisten palveluiden tarjonta on välttämätön edellytys avoimelle julkiselle keskustelulle, mielipiteenmuodostukselle ja viime kädessä myös vallankäytön julkiselle kritiikille.

Liikenne- ja viestintäministeriö kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että Euroopan parlamentin ehdottama muutos, jossa ns. pilvi-infrastruktuurin tarjoajat jätettäisiin kokonaisuudessaan sääntelyn soveltamisalan ulkopuolelle, voi johtaa tilanteeseen, jossa asetuksen soveltamisala kaventuu niin suppeaksi, että asetus menettää alkuperäisen tarkoituksensa eli terroristisen sisällön levittämisen estämisen. Liikenne- ja viestintäministeriön käsityksen mukaan suuri osa nykyisistä asetuksen tarkoittamista säilytyspalveluntarjoajista voidaan määritellä pilvi-infrastruktuurin tarjoajiksi, jolloin ratkaisua, jossa kyseiset toimijat jätettäisiin sääntelyn ulkopuolelle, ei voida pitää sääntelyn tavoitteet nähden erityisen tehokkaana.

Liikenne- ja viestintäministeriö on asetuksen käsittelyssä korostanut, että sääntelyn oikeasuhtaisuuden arvioinnin kannalta on tärkeää, ettei sääntelystä seuraa palveluntarjoajille kohtuuttomia velvollisuuksia, joita niiden on mahdotonta noudattaa. Lisäksi velvoitteista aiheutuvat kustannukset ja kokonaisvaltainen hallinnollinen taakka eivät saa nousta liian suuriksi suhteessa tavoitteisiin. Kaikkia palveluntarjoajia koskeva velvoite poistaa terroristinen sisältö tunnin kuluessa poistomää-

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16
(kirjaamo)
Helsinki
Postiosoite
PL 31
00023 Valtioneuvosto
Puhelin
029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

räyksen tekemisestä voi olla varsinkin pienemmille toimijoille hankala tai mahdotonta toteuttaa. Parlamentin kanssa käytävissä neuvotteluissa tulisikin kiinnittää huomiota siihen, kuinka varmistetaan, ettei sääntely tee mahdottomaksi pienempien toimijoiden osallistumista internetissä tapahtuvaan tiedonvälitykseen ja keskusteluun. Pienten ja mikroyritysten rajaamista sääntelyn soveltamisalan ulkopuolelle tulisi harkita, ellei muuta tehokasta ratkaisua asiaan löydy.

Liikenne- ja viestintäministeriö katsoo, ettei yrityksille tulisi antaa viranomaisille kuuluvia tehtäviä terroristisen sisällön poistoa koskevien pyyntöjen oikeudellisuuden arvioinnissa. Myös perustuslakivaliokunta on ottanut asiaan kantaa sekä nyt käsiteltävänä olevan asetusehdotuksen (PeVL 43/2018 vp) että sähköistä todistusaineistoa koskevan ns. eEvidence-asetusehdotuksen (PeVL 23/2018 vp, PeVL 41/2018 vp) osalta. Erityisesti silloin, kun pyynnön on tehnyt toisen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen, on valtioneuvoston kannan mukaisesti pyyntöjen oikeudellisuuden arvioinnissa oltava rooli myös palveluntarjoajan jäsenvaltion kansallisilla viranomaisilla. Tästä syystä liikenne- ja viestintäministeriö pitää tärkeänä, että neuvoston yleisnäkemykseen Suomen aloitteesta lisätty kuulemismenettelyä koskeva 4 a artikla säilyy sisältönsä puolesta osana asetustekstiä.

Piia Nyström
Neuvotteleva virkamies

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16
(kirjaamo)
Helsinki
Postiosoite
PL 31
00023 Valtioneuvosto
Puhelin
029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi